

Sturgeon talla el bacallà

Segons Google, les paraules més buscades a la meitat del debat electoral televisat a la Gran Bretanya el 2 d'abril van ser "Nicola Sturgeon". La combativa líder del separatista Partit Nacional Escocès (SNP), bé que desconeguda per a molts votants anglesos, va aconseguir superar els líders dels seus principals partits polítics. Cap al final del debat, la frase "puc votar per l'SNP?" també estava a l'alça, una altra evidència que Sturgeon havia impressionat molta gent del sud. Té Sturgeon cap intenció de presentar candidats a Anglaterra? "Malgrat la temptació i els ànims, no", diu ella, asseguda a la seu de l'SNP. Ni tan sols amb motiu del 700 aniversari del setge de Carlisle, el 1315, un famós assalt escocès a la ciutat fronterera anglesa? La líder, normalment més aviat severa, emet un so que és gairebé una rialleta: "No em tempeu".

Als prestatges de darrere seu hi ha records del notable ascens de l'SNP —que va passar de ser un partit irrelevant durant la dècada de 1960, fins a convertir-se en un partit que aviat podria ser la tercera força de la Gran Bretanya—, i del seu propi. "Ella té el petroli d'Escòcia", es pot llegir en una pancarta vella de l'SNP en què es pot veure Margaret Thatcher com un vampir a qui regalima petroli de les dents. És un recordatori d'allò que Sturgeon anomena la "indignació pel que el Govern conservador liderat per Thatcher feia" el que la va animar a afiliar-se a l'SNP en primer lloc.

A tot arreu, en llibres i fotos, s'hi veu també la imatge d'Alex Salmond, antic líder de l'SNP, amb el qual Sturgeon de vegades ha tingut una relació tensa. Se suposava que ella es convertiria en la líder del partit el 2004, després del primer fracàs de Salmond. Aleshores, de cop i volta, Salmond va voler una altra oportunitat, i va deixar Sturgeon de banda. Sturgeon, que es va criar en una família de classe treballadora prop d'Ayr, a la costa oest d'Escòcia, aleshores va treballar com a diputada durant una dècada. Li va arribar la seva

L'hàbil líder del Partit Nacional Escocès, Nicola Sturgeon, encara podria aconseguir trencar el Regne Unit.

oportunitat quan Salmond va renunciar el setembre passat, després d'haver portat Escòcia més a prop de la independència del que fins i tot l'SNP havia considerat possible. I aquest somni no ha mort. Sturgeon ha presidit un augment sorprenent del suport al partit, i això l'ha convertit en la dona política més poderosa del Regne Unit.

Camí pla per a Ed Miliband? Res sobre el recent ascens de l'SNP, incloent-hi l'intent de desmembrament nacional que va protagonitzar l'any passat, no era inevitable. Tot va ser, principalment, fruit de la passió i l'astúcia dels seus líders. D'aquesta manera, el 2011, l'SNP va guanyar una majoria sorprenent al Parlament d'Escòcia —en un sistema electoral dissenyat per evitar-ho—, i això va provocar el referèndum. Mitjançant la construcció d'un gran exèrcit de militants, l'SNP va situar el Regne Unit en un punt d'inflexió: la campanya unionista va guanyar 55% a 45%.

L'últim èxit de l'SNP és haver conservat gran part de la militància i l'entusiasme de les masses que va acumular durant la campanya del referèndum. Els membres del partit s'han disparat de 26.000 a més de 100.000 en sis mesos. "La gent no vol tornar als dies, prèferèndum, quan l'establishment de Westminster marginava i ignorava Escòcia", explica Sturgeon. Les reunions de l'SNP, així com la seva conferència de primavera el 28 de març en què va ser presentada com "l'única líder de partit al Regne Unit que realment agrada a la gent", recorden concerts de rock. Les enquestes suggereixen que el partit podria augmentar la seva quota

d'escons parlamentaris a Westminster de sis a més de 40 en les eleccions del 7 de maig, guanyant fins i tot a vells bastions del Partit Laborista com Glasgow. L'SNP podria tenir la clau de l'equilibri de poders en el pròxim Parlament britànic, en què és probable que cap partit no obtingui la majoria. Després d'haver perdut el referèndum, l'SNP està guanyant.

Sturgeon diu que vol utilitzar aquesta influència per "aplanar el camí" a Ed Miliband, el líder del mateix Partit Laborista que l'SNP vol aniquilar a Escòcia, perquè sigui primer ministre. Això significa que els seus diputats s'oposaran a qualsevol intent *tory* de formar govern —un contraargument als seus oponents laboristes, que diuen als escocesos d'esquerres que votar a l'SNP ajuda els conservadors—. "Si l'SNP i els laboristes es combinen tenen més escons que els *tories*", insisteix Sturgeon, "podem evitar que David Cameron torni a Downing Street". El seu partit fins i tot intentarà evitar-ho si el Laborista és el segon partit més votat, afegeix.

A canvi d'aquesta ajuda, demanaria una recompensa d'esquerres. Sturgeon s'imagina els seus diputats (liderats per Salmond, que es presenta el mes vinent al Parlament a Westminster) "potser forçant" Miliband per evitar retallades en la despesa, perquè s'oposi a la construcció de noves plantes nuclears i eviti el tancament del servei nacional de salut (NHS), que se substituiria amb proveïdors del sector privat. "No votarem a favor d'una política laborista que creiem que simplement és còpia de la política conservadora", explica Sturgeon.

La participació de l'SNP en el pròxim govern britànic, suggereix Sturgeon, podria formar part "d'un procés a Escòcia en què la gent guanya més confiança per qüestionar-se per què hem d'estar a mercè de Westminster". Podria una administració amb regust escocès a Londres, que abordi greuges nacionalistes relacionats amb l'austeritat, la privatització de l'NHS i similars, fer que la pertinença al Regne Unit sembli millor? No necessàriament, respon: "No puc dir quan hi haurà un altre referèndum sobre la independència. Crec que n'hi haurà un i crec que el resultat serà 'sí'".

En un debat televisat sobre les eleccions al Regne Unit, Sturgeon va impressionar el públic. Els anglesos no paraven de piular “Puc votar l'SNP?”.

Com que la independència és, de fet, la raó de ser de l'SNP, alguns sospiten que encoratja els tories en secret. El 3 d'abril, Sturgeon es va enfrontar a les acusacions que havia dit a l'ambaixador de França a la Gran Bretanya que volia que Cameron fos el primer ministre. Tant ella com el diplomàtic ho neguen, però l'SNP podria, sens dubte, beneficiar-se d'una altra administració liderada pels conservadors. Oposar-se a un Govern liderat pels *tories*, que probablement tindria pocs, o cap parlamentari conservador ocupant escons escocesos, brindaria a l'SNP una oportunitat d'or per a la grandiloqüència nacionalista.

El referèndum sobre l'adhesió a la UE de la Gran Bretanya que ha promès Cameron en cas que continuï ocupant el càrrec, podria ser de gran ajuda per als separatistes. Els escocesos no votarien per marxar; i si el Regne Unit abandona la UE, l'SNP naturalment exigiria un altre referèndum sobre la independència. Sturgeon ho sap. La sortida del Regne Unit de la UE, explica, significaria que “una gran quantitat de persones a Escòcia dirien que hem de tornar a centrar-nos en la independència”.

Les afirmacions de Sturgeon que vol un Govern laborista potser són

sinceres. Però que el moviment d'Escòcia cap a la secessió estigui fora del seu control no és veritat. Si Escòcia celebra un altre referèndum, com bé sap, això estarà molt influenciat pel seu lideratge. Sturgeon pensa a llarg termini. Si la majoria dels escocesos encara no volen la independència, a la impressionant líder de l'SNP no li importa esperar. Tal com els seus rivals unionistes van descobrir el 2 d'abril, subestimar-la és un risc per a ells i per a la unió.

© *The Economist*

Traducció de Paula Arnas Antolín